

Emlékeztető

Az erdészet és a vadgazdálkodás 2009. július 8-i munkaértekezletéről

Pásztohy András MNVH főtitkár bevezetőjében szólt az MNVH főbb törekvéseiről:

- Az MNVH= információs és együttműködési hálózat a vidéki szereplők, ÚMVP kedvezményezettek, valamint az FVM és másik 5 tárca és azok hálózatai között
- Az EU célja a civil, az önkormányzati és a kormányzati, valamint a vállalkozói szféra hálózatos összefogása, a források felhasználásában a nagyobb hatékonyság elérése.
- A tartalomra nincs előírás, de 4 kiemelt terület javasolt: a közösségfejlesztés, képzés és tanácsadás; az információs szolgáltatás; a helyes gyakorlatok bemutatása és tudástár létrehozása; nemzetközi kapcsolatok gondozása.
- A megbeszélés célja a szakterületi párbeszéd elindítása és képviselő felkérése, kijelölése.

Vitaindító előadások

Lapos Tamás (főosztályvezető helyettes, FVM TEF)

Új az erdőkről szóló 2009. évi XXXVII. Törvény, ennek főbb tartalmi elemeit, a változásokat és vidékfejlesztést is érintő hatásait. Diákon mutatta be (megkapjuk). Az erdőgazdálkodás „zárt” körű volt, nemzeti támogatásból fejlesztették korábban, de *2007-től csak az ÚMVP biztosít fejlesztési forrásokat az ágazatnak*. Az erdőpolitikában koherens fejlesztési gyakorlat érvényesül 10 fő fejlesztési területen, amit a *2006-2015-re szóló, Kormány határozattal jóváhagyott Nemzeti Erdőprogram* tartalmaz. 2010-től megszűnik az erdőfenntartás hagyományos (nemzeti) támogatása, erősödik viszont az erdő védelem területén az állami szerepvállalás. Az új szabályozás céljai között szerepel a fenntarthatóság javítása, a természetességi kategóriák szerint elkülönített beavatkozás, a lakosság felé történő nagyobb nyilvánosság. Új jogintézményeket definiál, pl. az Erdészeti hatóság tartja az egyensúlyt az erdő tulajdonos és az erdőgazdálkodó között, aki többnyire nem ugyanaz főként 48 %-ot kitevő magánerdőknél. Szólt az ÚMVP most megnyílt 3 erdészeti intézkedéséről.

Pintér István (főosztályvezető helyettes, FVM TEF)

Az EU-ban 4 féle vadgazdálkodási rendszer van jelenleg, a mediterrán, az angol-szász, a skandináv és a Közép-európai, utóbbihoz tartozik a magyar is. Jellemzői: trófeakultusz, nagyvad vadászat, szigorú feltételek, és szabályozott körülmények között lehet vadászni. *Magyarország vezető szerepet tölt be a vadászatban az EU-n belül, az ágazat versenyképes*. Szólt a vadgazdálkodásra vonatkozó EU-s irányelvekről és a vadászatról szóló 1993. évi XCIII. törvényről. Kettősség jellemzi a vadgazdálkodást: profitorientált tevékenységet végeznek *non-profit vadásztársaságok* (országosan mintegy 1200 egyesület), akik kb. 10 ezer hivatásos vadász munkahelyet is fenntartanak országosan, amivel növekvő mértékben rekreációs igényt elégítenek ki. A vadászati jogállami jog, amit 10 évre az állam bérbe ad a területileg szerveződő vadásztársaságoknak. Jelenleg 55 ezer hazai vadász van, évi kb. 25 ezer a külföldi vendégvadászok száma. Az ágazat éves árbevétele kb. 16 milliárd Ft, aminek 1/3-a a piaci alapú vadgazdálkodásból képződik. 5 éves kilövési tervek vannak, jelenleg a szarvas és a vaddisznó állomány erősen túlszorodott, ami a társaságok vadkár kiadásait növeli. 2009-től megszűnt a korábban évi 300 milliós élőhely fejlesztési támogatás. Az MNVH népszerűsíthetné a vadhús fogyasztását, ami „öko” minőség, ugyanis 2-3 generáción keresztül kikopott a gasztronómiai szokásokból és szinte mindet exportáljuk.

Luzsi József (elnök, Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége, rövidítve: MEGOSZ)

Az erdők 40 %-a került a privatizáció során magánkézbe, de *a legrosszabb, kieső erdőterületek. Feltőkésítésük nem történt meg.* A magánerdőknek kevés volt az üzemeltetési támogatása, annak is csak 80 %-át kapták meg. A telepítési támogatások *több hónapos késése sok kárt okozott, több ezer vidéki munkahely ment általa tönkre.* Gond nekik, hogy a 14 *ÚMVP-s jogcímből elindított 3-nál sincs kifizetés,* pl., beadták a géppályázatot, de még nem tudják az eredményt. *Rögzíteni kellene a Natura 2000 kifizetéseknél, hogy az „állapot fenntartást” jelent,* mivel az ilyen területnek számító 200 000 ha erdő fejlesztését korlátozták. A magánerdő tulajdonosoknál probléma, hogy a korlátozás hamarabb kijön, mint a támogatás, pedig a magántulajdonosok nem tehetik meg hogy saját tőkéből „köz célra” áldozzanak. Az *MNVH segítségét abban kérik, hogy állítsák vissza az erdőtelepítés becsületét, és minél előbb induljon el az erdőfenntartási ÚMVP-s támogatás.*

Hozzászólások, javaslatok

Pásztóhy András: az MNVH az erdészeti és a vadgazdálkodás kérdéseit inkább a vidéki környezeti és életfeltételek, továbbá az ökoturisztikai lehetőségek összefüggésében vizsgálná.

Jilling Tibor (Lengyeltóti, HVI): ő agrármérnök és hivatásos vadász, *az erdőtelepítésnél korlátozás is kellene a jó minőségű, pl. 35 ak-ás földeken.* Somogyban történt ilyen, pedig 163 település volt, ahol nem érte el a földek minősége az 5 ak-t. A Dél-Dunántúlon a természetvédők ki akarják irtani a dám állományt, mert nagy károkat okoz. Ő gyakorló vadász, szerinte nincs annyi nagyvad, mint ami elhangzott (kb. 95 ezer vaddisznó és 85 ezer szarvas).

Pintér István: a szarvas állomány igen nagy Baranya, Somogy és Zala megyékben, amit megbízhatóan lehet a vadkárokkal mérni. Meg kell találni azt a formát (pl. az új erdők bekerítését 10 évig), ami mellett optimalizálható a vadkár és a vadállomány is.

Lapos Tamás: az erdőtelepítési stratégia távlatilag 27 %-os erdősültséggel számol, amik konkrétan lehatároltak az Országos Területrendezési Tervben (OTT). Az erdő környezetvédelmi jogcímben sok a kézimunka igényes, munkahelyteremtő téma, ezért azt indították előbb.

Luzsi József: a probléma az, hogy nem telepítenek erdőt, nem az ahogyan gondozzák.

Pásztóhy András: a vita fontos a vidékfejlesztés térségi, komplex, integrált megközelítéséhez (erdősültség, helyi termékek, vadállomány, stb.). Az MNVH célja a szakterületek közötti párbeszéd is, továbbá az 5 másik tárca felé mit javasolhatunk (pl. az erdei iskolák terén).

Bálint Gergely (Békés, HVI): ő vadgazdálkodási szakon végzett és szintén tapasztalta, hogy nincs annyi szarvas. *Nem ért egyet a szarvas nyári vadászásával, nem tartja ezt a vadászati módot etikusnak.* Mészárlással egyenlő a nem ritkán 2-300 db-os dám teríték.

Pintér István: a nyári vadászatnak vadkár elhárítási okai vannak, nagyok a mezőgazdasági károk, esetileg és központilag adnak engedélyt hozzá. Lábodon tényleg volt akkora teríték.

Jilling Tibor: az engedélyeket körzetenként is meg kellene vitatni.

Pintér István: nincs akadálya, a Területi Vadgazdálkodási Tanácsok lehetnek ennek fórumai.

Dr. Krizsán Józsefné (Mezőtúr, Önkormányzat és a Túrkevei LEADER Egyesület): Romániában testvérvárosuk Sepsiszentgyörgy, amihez tartozik Kálnok is. Utóbbiban az alapítványuk 2007-ben emléktáblát avatott *Bedő Albert erdész (a leghíresebb magyar szakemberek egyike) lakóházán, amit emlékházzá szeretnének fejleszteni.* Nem tudnak hozzá pályázati segítséget szerezni, kihez tudnának támogatás ügyben fordulni?

Luzsi József: ad egy címet, ahol erdészeti szakkönyvtár működik, ott tanácsot is tudnak adni.

Pásztóhy András: megpróbáljuk segíteni a forráshoz jutást. Jelöljük ki a szakterület képviselőit. **Javasolja Luzsi Józsefet, Jilling Tibort és Bálint Gergelyt, akikkel a jelen lévők egyetértettek.**

Kmf.

Készítette:

Bene Mária

MNVH Állandó Titkárság